

sistk-618@sis.se

SIS Swedish Institute for Standards

Remissvar
Jörgen Wyke
Box 454 43
104 31 Stockholm

Svar på: SISTK618-00001
Avseende: SS 618000
SIS/TK 618, Säkra affärer
Senaste svarsdatum: 2025-01-31

Uppgifter om svarslämnaren

☒ Företag/Organisation/Myndighet

☐ Enskild Person

Företag/Organisation/Myndighet

Småföretagarnas Riksförbund

Handläggare (namn, telefon)

Ellen Friberg, MOB:0704-206010

Datum

2025-01-28

Remissvar

- ☐ Avstår
- ☐ Tillstyrker utan kommentarer
- ☐ Tillstyrker med kommentarer
- ☒ Avstyrker med motivering
- ☒ Har erfarenhet inom det område förslaget täcker
- ☐ Har tillämpat förslaget
- ☐ Ej berörd
- ☐ Kommentarer till föreslagen titel

Motivering till Avstyrker:

Småföretagarnas Riksförbund anför stark kritik mot förslaget att inrätta ny standard SS 618000 SIS/TK 618, Säkra affärer, med nuvarande inriktning.

Det finns en politisk viljeinriktning i Sverige att få fler småföretag att delta i upphandlingar. För att vända trenden krävs att endast krav som är rimliga och relevanta ställs på den som deltar i en upphandling samt att dialog mellan kund och leverantörer stärks. Med standard Säkra affärer tillkommer ytterligare krav på en redan utsatt företagargrupp. Småföretag har inte kompetens, tid eller ekonomiska resurser för omfattande verifieringsprocesser.

En verifiering mot standard Säkra affärer kommer också anses vara en färskvara. Flera av de krav som listas i standarden kan förändras på dagen. Detta skulle kunna innebära att inköparen/upphandlaren ställer krav på giltighetsperiod för verifieringsintyget. För ett företag kan det innebära att man måste genomgå flera kostsamma verifieringar under året för att kunna godkännas att lämna anbud/offert.

Vi uppmanade SIS att genomföra en riskanalys vad gäller hur små och medelstora företag kan drabbas negativt av införandet av en ny standard vad gäller Säkra affärer. Någon sådan riskanalys har inte presenterats. Regeringen har beslutat om en ny förordning (2024:183) om konsekvensutredningar som trädde ikraft den 6 maj 2024. Detta gäller visserligen förändringar i författningar men bör även användas av andra organisationer som kan införa krav som kan ge stora effekter på olika målgrupper. I Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning finns uttalade krav på hur gruppen småföretagarna ska utredas särskilt.

För att motverka kriminella och oseriösa leverantörer i upphandlingar har regeringen också givit Bolagsverket i uppdrag att utveckla ett system för registerkontroll av företag. Syftet med Uppdraget är att göra det enklare att kontrollera och utesluta oseriösa leverantörer från offentliga upphandlingar. Utvecklingen ska ske under 2025–2027 och systemet ska kunna tas i drift 2028. Vi anser att SIS borde invänta resultat från Bolagsverket implementering för att sedan utvärdera om det finns ytterligare behov av en standard. Vi anser att en kompletterande standard enbart ska användas som en vägledning för inköpare och upphandlare. Inte som ett kravdokument som i sin helhet kan åberopas för att kunna göra affärer med småföretag.

Vi vill också anföra att en stor utmaning för småföretagare idag är ageranden/beteenden från kunder. Något som ofta är orsak till att små företag hamnar i en situation som i standarden redovisas som grund för ett oseriöst företagande. Vi ifrågasätter också huruvida föreliggande förslag är förankrat i och representativt för näringslivet. Vi tycker att deltagarna som deltagit i utveckling av denna standard har en allt för låg representation från näringslivet inkl. representanter med småföretagarperspektiv.

Vad gäller specifika textstycken i standarden som vi avstyrker så har vi redovisat dessa i Kommentarsmallen.